

Věc C-237/20**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

5. června 2020

Předkládající soud:

Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

29. května 2020

Navrhovatelka v řízení o kasačním opravném prostředku:

Federatie Nederlandse Vakbeweging

Odpůrkyně v řízení o kasačním opravném prostředku:

Heiploeg Seafood International BV

Heitrans International BV

Předmět původního řízení

Podle vnitrostátní právní úpravy provádějící čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/23 ze zákona nepřechází práva a povinnosti zaměstnavatele vyplývající z pracovní smlouvy v případě převodu podniku po úpadku na nabyvatele. V původním řízení je předmětem sporu, zda tato výjimka platí také v případě, že převod podniku v platební neschopnosti byl připraven již před vyhlášením úpadku postupem pre-pack (k pojmu pre-pack viz body 2 a 3).

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU se týká přípravy úpadku postupem pre-pack. Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) rozhodl za okolností, za nichž byl přijat rozsudek ze dne 22. června 2017, Federatie Nederlandse Vakvereniging a další (C-126/16, EU:C:2017:489), že výjimka upravená v čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/23 v případě

pre-pack neplatí. Není jisté, zda se za okolností projednávané věci jedná o stejný případ a toto ustanovení se tedy přece jen nepoužije.

Předběžné otázky

1. Musí být čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/23/ES vykládán v tom smyslu, že je splněna podmínka „konkursního řízení nebo obdobného úpadkového řízení, které bylo zahájeno s cílem likvidace majetku převodce“, pokud
  - (i) je úpadek převodce neodvratný a převodce je tak skutečně v platební neschopnosti,
  - (ii) cílem konkurzního řízení podle nizozemského práva je dosáhnout co nejvyššího výnosu pro všechny věřitele likvidací majetku dlužníka, a
  - (iii) se postupem pre-pack před vyhlášením úpadku připraví převod (části) podniku, který je pak uskutečněn až po vyhlášení úpadku, přičemž
  - (iv) se soudem ustanovený zamýšlený insolvenční správce před vyhlášením úpadku musí řídit zájmy všech věřitelů, jakož i společenskými zájmy, jako například zájmem o zachování pracovních míst, na což musí dohlížet také soudem ustanovený zamýšlený insolvenční soudce,
  - (v) je cílem postupu pre-pack umožnit v následujícím konkursním řízení takový způsob likvidace, kdy je prodán pokračující fungující podnik (nebo jeho část) patřící do majetku převodce, takže je dosaženo nejvyššího možného výnosu pro všechny věřitele a pracovní místa zůstanou pokud možno zachována, a
  - (vi) je podoba řízení zárukou, že tento cíl je skutečně rozhodující?
2. Musí být čl. 5 odst. 1 směrnice vykládán v tom smyslu, že je splněna podmínka „konkursního řízení nebo obdobného úpadkového řízení, které probíhá pod dohledem příslušného orgánu veřejné moci“, pokud je převod (části) podniku připraven postupem pre-pack před vyhlášením úpadku a uskutečněn po vyhlášení úpadku a
  - (i) na její dodržování před vyhlášením úpadku dohlíží zamýšlený insolvenční správce a zamýšlený insolvenční soudce, kteří byli ustanoveni soudem, avšak nedisponují právními pravomocemi,
  - (iv) zamýšlený insolvenční správce podle nizozemského práva se před vyhlášením úpadku musí řídit zájmy všech věřitelů a jinými společenskými zájmy, jako například zájmem o zachování pracovních míst, na což musí také dohlížet zamýšlený insolvenční soudce,

(iii) úkoly zamýšleného insolvenčního správce a zamýšleného insolvenčního soudce se neliší od úkolů insolvenčního správce a insolvenčního soudce,

(iv) smlouva, na jejímž základě se podnik převádí a která byla připravena během postupu pre-pack, byla uzavřena a splněna až po vyhlášení úpadku,

(v) soud může při vyhlášení úpadku ustanovit insolvenčním správcem jiného než zamýšleného insolvenčního správce a insolvenčním soudcem jiného, než zamýšleného insolvenčního soudce, a

(vi) pro insolvenčního správce a insolvenčního soudce platí stejné nároky na objektivitu a nezávislost, které platí pro insolvenčního správce a insolvenčního soudce v konkurzním řízení, jemuž nepředcházela pre-pack, a ti jsou neohledně na míru svého zapojení před vyhlášením úpadku na základě svých právních pravomocí povinni přezkoumat, zda převod (části) podniku připravovaný před vyhlášením úpadku je v zájmu všech věřitelů a - v případě záporné odpovědi na tuto otázku - rozhodnout, že se převod neuskuteční, zatímco jsou i nadále oprávněni z jiných důvodů - například, protože tomu brání jiné společenské zájmy, jako je hodnota zaměstnání - rozhodnout o tom, že převod (části) podniku připravovaný před vyhlášením úpadku nebude uskutečněn?

Uplatňovaná ustanovení unijního práva

Článek 5 odst. 1 směrnice Rady 2001/23/ES ze dne 12. března 2001 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, provozoven nebo částí podniků nebo závodů

Uváděná ustanovení vnitrostátního práva

Burgerlijk Wetboek (občanský zákoník): články 7:662, 7:663 a 7:666

Stručné shrnutí skutkového stavu a původního řízení

- 1 Skupina podniků Heiploeg (dále jen „původní Heiploeg“), která provozovala velkoobchod s rybami, sestávala z různých podniků. Poté, co Evropská unie uložila dne 27. listopadu 2013 čtyřem podnikům této skupiny pokutu ve výši celkem 27 082 000 EUR, byl úpadek neodvratný. Po úpadku převzala velkou část činností řada nově založených podniků, mezi nimi také odpůrkyně v řízení o kasačním opravném prostředku (Heiploeg Seafood International BV a Heitrans International BV, dále jen „nový Heiploeg“). Podstatná část zaměstnanců byla znovu zaměstnána, avšak za nevýhodnějších pracovních podmínek.
- 2 Převod podniků Heiploeg byl připraven postupem pre-pack. Jedná se postup neupravený právními a správními předpisy, který se provádí před vyhlášením

úpadku dlužníka a jímž se připravuje prodej podniků, jejichž úpadek má být vyhlášen, jednáními s možnými zákazníky. Pre-pack se od jiných prodejních obchodů připravovaných před vyhlášením konkursu liší tím, že soud v tomto případě ustanoví „zamýšleného insolvenčního správce“ a „zamýšleného insolvenčního soudce“. Jejich postavení není upraveno zákonem, a proto nedisponují žádnými právními pravomocemi. Je však zamýšleno, že v později vyhlášeném úpadku převezmou úkoly insolvenčního správce a insolvenčního soudce. Ve skutečnosti plní své úkoly již předtím, takže převod podniku po úpadku může proběhnout rychle, obchodní činnost je pozastavena na dobu co možná nejkratší a tím je zajištěn co nejvyšší výnos. Mimoto je v takovém případě větší pravděpodobnost, že část zaměstnanců bude možno znovu zaměstnat.

- 3 Podle judikatury Hoge Raad se zamýšlený insolvenční správce - stejně jako později insolvenční správce - musí řídit zájmy všech věřitelů a přitom současně dbát na společenské zájmy, mezi jiným také na důležitost zaměstnání. Zamýšlený insolvenční soudce na to dohlíží stejným způsobem, jakým tak musí činit po svém formálním jmenování. Po vyhlášení úpadku jsou insolvenční správce a insolvenční soudce v souladu se zákonnými úpravami plně a zcela povinni přezkoumat, zda je převod připravovaný před vyhlášením úpadku v zájmu všech věřitelů. Pokud tomu tak podle jejich názoru není, musí rozhodnout, že se takový převod nemůže uskutečnit. Mimoto jsou kdykoliv oprávněni rozhodnout z jiných důvodů, že se převod připravovaný před vyhlášením úpadku, například z důvodu dopadů na pracovní místa.
- 4 Původní Heiploeg prověřoval již před datem, kdy byla uložena peněžité sankce, zda by pre-pack mohl být úspěšný. Strany byly nejprve vyzvány, aby předložily nabídku, a poté byla s jedním ze tří zájemců zahájena další jednání. Teprve poté - dne 16. ledna 2014 - ustanovil Rechtbank Noord-Nederland zamýšleného insolvenčního správce a zamýšleného insolvenčního soudce, kteří měli převod podniku připravit. Dne 24. ledna 2014 byly odpůrkyně v řízení o kasačním opravném prostředku s vyjednávači jako jednateli zapsány do obchodního rejstříku. Dne 28. ledna 2014 následoval úpadek, který trval pouhý půlden. Uprostřed následující noci byla podepsána smlouva, čímž se uskutečnil převod původních podniků a odpůrkyně v řízení o kasačním opravném prostředku mohly pokračovat v činnostech téměř bez přerušení.

Hlavní argumenty účastníků původního sporu

- 5 Odpůrkyně v řízení o kasačním opravném prostředku napadají konstatování Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, že původní Heiploeg nebyl na základě vnitrostátního právního předpisu prováděcího čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/23 vázán pracovními podmínkami svých zaměstnanců platnými před převodem. Posledně jmenované ustanovení lze uplatnit pouze tehdy, pokud zaprvé probíhá konkursní řízení, za druhé „řízení, které bylo zahájeno s cílem likvidace majetku“ a za třetí řízení, „které probíhá pod dohledem příslušného orgánu veřejné moci“. Dvě poslední podmínky nejsou v případě pre-pack splněny, neboť jednání

probíhají bez formálně ustanoveného insolvenčního správce a činnost podniku následně *de facto* pokračuje. Soudní dvůr to potvrdil již v rozsudku ze dne 22. června 2017, Federatie Nederlandse Vakvereniging a další (C-126/16, EU:C:2017:489).

Stručné odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 6 O první podmínce stanovené v čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/23 není v projednávané věci veden spor. Strany se shodují v tom, že na původní Heiploeg bylo zahájeno konkursní řízení. Mimoto Gerechtshof již rozhodl, že úpadek byl neodvratný, což bylo v řízení o opravném prostředku konstatováno jako skutečnost.
- 7 K podmínce čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/23, že se musí jednat o řízení, jehož cílem je likvidace majetku, předkládající soud konstatuje, že pre-pack byl v dotčené věci určen k tomu, aby byl dosažen nejvyšší možný výnos pro všechny věřitele. Zamýšlení insolvenční správci posoudili, zda toho lze nejlépe dosáhnout tím, že původní Heiploeg nebude prodán po částech, nýbrž že bude zajištěn převod v jednom jediném podniku, jehož kontinuita byla zaručena. Přitom také prověřili, kolik pracovních míst může zůstat zachováno. Pro tento převod měla zásadní význam aktivita zamýšlených insolvenčních správců, neboť díky tomu se podnik nezastavil na dobu delší než jeden den. To zvýšilo výnos.
- 8 K podmínce, že likvidace musí probíhat pod dohledem příslušného orgánu veřejné moci, předkládající soud konstatuje, že se zamýšlení insolvenční správci a zamýšlený insolvenční soudce, jak ustanovující soud zdůraznil, musí řídit zájmy všech věřitelů. Pro kontrolu je nutno sestavovat veřejné zprávy. V případě zjištění, že nebylo postupováno v souladu s tímto cílem, mohl insolvenční soud ustanovit jiné insolvenční správce nebo jiného insolvenčního soudce. Ze skutečnosti, že se tak nestalo, vyplývá, že byly upřednostněny zájmy všech věřitelů.
- 9 Mimoto byl převod původního Heiploeg sice připraven postupem pre-pack, jednání však při vyhlášení úpadku nebyla ukončena. K tomu došlo až během následující noci. Pro insolvenční správce a insolvenčního soudce, kteří byli v mezichase formálně ustanoveni, tedy v tomto okamžiku platila zákonná povinnost řídit se zájmy všech věřitelů, mohli tedy rozhodnout, že převod nenechají uskutečnit. Průběhem událostí v rámci pre-pack před vyhlášením úpadku tak nebyl v projednávané věci obejit dohled příslušným orgánem veřejné moci.
- 10 Předkládající soud zdůrazňuje, že Soudní dvůr se v bodě 50 rozsudku ve věci Federatie Nederlandse Vakvereniging a další vyjádřil „s výhradou ověření předkládajícím soudem“. Předkládající soud z toho dovozuje, že ve věci jemu předložené musí přezkoumat, zda se jedná o pre-pack podobný tomu, o nějž se jednalo v rozsudku Federatie Nederlandse Vakvereniging a další, nebo o pre-pack jiného druhu, na nějž se tento rozsudek nevztahuje. Mimoto nebyly Soudním dvorem v plném rozsahu předloženy informace o nizozemském úpadkovém právu, jakož i o cíli a podobě postupu pre-pack obecně ve věci, v níž byl vydán rozsudek Federatie Nederlandse Vakvereniging a další, obsažené v jeho předkládacím

rozhodnutí, takže Soudní dvůr nemohl tyto informace zohlednit ve svém rozhodnutí. Pro otázku, zda se uplatní rozsudek ve věci Federatie Nederlandse Vakvereniging a další je mimoto relevantní, že jednání o převodu původního podniku v projednávané věci neprobíhala s přidruženým podnikem. Ve věci, v níž byl vydán rozsudek Federatie Nederlandse Vakvereniging a další, tomu ale tak bylo. Z tohoto důvodu lze mít rozumné pochybnosti o tom, zda přezkum Soudního dvora v rozsudku Federatie Nederlandse Vakvereniging a další platí také pro případ dotčený v projednávané věci.

PRACOVNÍ DOKUMENT